

- Saj je nor.
- Ah, segnil je tu na podeželju.
- Zapil se je.

Zvečer je legel. Ko se je začel spominjati, kako obupno je bilo, ko se je zjutraj zbuval, kako se je napenjal na stranišču, je želel čimprej zaspati. V polsnu se mu je prikazala plešasta glava, ki je naslonjena na rob groba belo gledala. Stresel se je, saj to je bilo res, niso bile sanje. Ja, zjutraj moram zgodaj vstati, nimam še priprav za obravnavo ločilnih števnikov. Toda, kakor se je pogrezal v temo, tako so se mu prikazovali krsta, flegmatična konja, ki nista molila, krsta, mrlič, mopedist od snoči, megla . . . Mar ni sanjal že ves dan; kaj je bilo še sploh res in kaj sanje? Je mar vse to mogoče, kar se je zgodilo čez dan, ta preživahni mrlič, povoščene rože na vencih, nagrobni napisi, prijatelji iz mesta in njihove kombinacije . . . Pridi, spanec, požri ga vase.

Prazni hribi, prazne ceste, prazna polja, november. Potem je prišla še žena, ugasnili so luč, Javornik je že pokopan, kaj če se smeje v krsti, čimprej zaspati, zaspati, pogrezniti se v temo.

Nevin Birsa

Pesmi

Nevin Birsa, rojen pred triindvajsetimi leti v Braniku na Vipavskem, je hodil na gimnazijo v Novi Gorici, potem pa se je — po krajši prekinitvi študija — vpisal na pedagoško akademijo v Ljubljani. Birsa je eden zanimivejših pesniških glasov najmlajše pesniške generacije na Primorskem, je že nekaj časa reden sodelavec naše revije, obeh primorskih revij, Srečanj in Obale, pa tudi drugih slovenskih revij. Lani

je v Novi Gorici izšla Birsova prva pesniška zbirka, Elektronke v očeh, ki ni ostala brez odmeva v stolpcih slovenske revialne in časopisne recenzije. Birsova lirika je poudarjeno obrnjena navznoter, zato izpovedno mestoma hermetična, izrazno pa zelo razgibana, metaforično domala razkošna.

OBUP Kje si, črna senca mojega obupa!
 Opazuješ me s svojimi lovkami,
 ki se bližajo mojemu prstenemu srcu,
 gledaš me s svojimi vodenimi peklenskimi očmi.
 Iščem te s prisutimi vzkliki mojih ust,
 stegam roke proti tvojim kačjim, zavijajočim se rokam,
 proti tvojim olesenelim, zmedenim perutim,
 praskam v tvojo veliko, nepremično zenico,
 odklepam prostor za prostorom,
 brlim skozi nepregledne, vlažne ravnine,
 skozi sobane s težkimi zastori,
 diham vate z upihnjnimi lučmi,
 s čvrččim šumom stenja.
 Daleč si, pa vendar se dotikaš mojih ustnic,
 premrljih in izobčenih, zelo daleč si.
 Iščeš me s svojimi razprostrtimi lovkami,
 neštetokrat si šla skozi hodnike moje rumene krvi,
 skozi moje piskajoče pretine,
 skozi razdrapane stene,
 skozi moja razparana stegna.
 Iščem te na začetku noči, ti me iščeš na koncu noči,
 ne najdeš me na začetku, jaz te ne najdem na koncu.
 Eno sva!

KAVERNA Rezko klicanje in še ostrejši
 zarez dlani v temo:
 v rentgenski sliki opazim drobovje živali:
 mogoče je to davna ptica s krepeljci.
 Črevesje migota in levo krilo pljuč čofota
 po lepšem pesku, pade spet v temo.

V rentgenski sliki opazim kaverno:
 veliko, na vse strani spotegajoče sonce:
 Tu, na koncu, je zmerom toplo,
 a tudi svetlo, kar doživljam sleherni dan.

NOVI SVET V tvojih potezah ni več cmeravosti
 in v plahem cvetu se ne otresa več mraz.
 Le svetloba, potopljena v nostalgijo, se bohota
 za nedotaknjenimi okni, s srcem, ki stoji
 v zavetju stoletij, samo, v sencah plahutajočih kril.

Do pasu zakopan v zemlji kličem ladjevja,
speta iz sonca:
zaprt sem v slušne kanale.

In kar naprej kličem
in kličem daljne obale, dotikam se jih z životi,
trkam obnje s čeli, stopicam po lestvici, ki se z barvami
dviguje do glasilk, polnih petard
in pragozdnih delt; z glasbili
pozabljenih noči se kakor v sanjah povzpnem
na ploščad, vame sijejo zvonovi in semenje juga
se nabira v slini; nato obračam dlani navzgor
v zaporedju, ki je kot ura, kakor plima.
V deževju prebujam celice, sončim se v neobčutenem
žarčevju hladu, v rojih zvezd sem spokojen,
obdan z lupino, ki se odpira v jutri, sam.
Na moj beli obraz tonejo zvezde, z mežurki jih
sprejemam kot resnico.

A iz trhlega mraza se cedi
rumena sled, vse bolj spremenjena v čas,
v rdečino na obkrajkih in v pričakovanje.

ROJEVANJE
ELEKTROD

Jezera noči vzburljam s poltihim mrmranjem.
Ničesar nočem več:
ne sladkih rož dežja,
ne tavanja visokih,
nemih ust kontinentov,
ne šivanke, ki se je izgubila kdove kje v smeteh,
ne ptic vreščečega poletja.

Otroci, oj otroci! kričijo starši.

A v elektrodah ni miru.

Taborišče žgočih kamnov! kriči nekdo.

V pigmentu bakrenih skladov neba
rjovejo stražarji, s prebodenimi sonci v rokah.
Vžigalice joka, brez plamenov.
Lok upanja, brez puščice ljubezni.
Ulica hrepenenja, brez oken.
Pod nogami lajajo sanje.

Otroci, oj otroci! kričijo starši.

A v elektrodah ni miru v neskončnost.

ODMRVIM SE Odmrvim se s težišča žalosti, —
padem v vežo, kjer se zgošča svetloba
v niz korald;
s prelomljenimi obrazi v oškropljenem lesorezu,
ki je težek, ves moj, težek kot metalurgija,
me pribija h kvadratnim ploščicam, k stopalom:
tlači me, mrtvim.

Zatem se ptice, ki krožijo, privezane na
ostí zvonikov, pretočijo v dež.
Skozi neon se usipljejo na robove ladij,
prhutajo skozi redek dim:
noč je vse močnejša, s cipresami se razliva,
v zvonu se odbija in se komaj neslišno izgubi med stenami —
povsod je vonj večerje in prvih, še mutastih oken:
bledim.

Izložbe me silijo v beg,
a tečem do mostu, kjer me premami luna:
spet bežim: zdaj mimo oken, mimo goltajočih vrat,
ki se škripajoče previdno zapirajo —
vidim se v akvarijih izložb: s tisoč očesci
migotam po produ, po belih prtičkih in trakcih,
(v črkah?), v notranjost.
Nedra so zvonovom, vse tišje, še zmerom odprta.

V PRIČAKOVANJU Mesečina sneži rože na pogreznjene balkone,
ventilacija sekund pribri do polnoči,
a sunki, ki nenehno curijo potoke,
se zaletavajo v gladko ulit beton,
med ponikajoče in kot suličasto steblo
vibrirajoče vence zvezd.

Z rokami, izlizanimi iz tanke rjuhe,
se približam velikemu kovancu na nebu,
a brnenje iz kleti neutrudno krvavi
in vleče bose noge skozi parketna, žičnata nadstropja:
mimo osladnih slik, divjih konjev in spuščениh zaves,
skozi vonje postelj in tople fragmente vlažnih prsi.

V obračanju, gnezdenju luči
in frfotanju vej, ostaja nesimetrično telo
izven ploskih nog, na stopnišču perja
in kilometre dolgih šivank:
prebijajo se v nizki zven mesečine,
med moduli se zostrijo vame, v še nebogljeno kolportažo jutra.

VZDRAMAMI SE Vzdrami se, akustika spomina,
izmenčaj iz teh ravnin, teh dolgih in izgubljenih njiv
svoj glas, stresi se v trzanju elektrike!
Kot glas, ki se vrtil v notranjosti žareče, davne krogle,
kot luč, minevajoča z jutrom.

Odvrzi hlode na pobočja, kjer je posekano
najtanjše steblo ali deblo izgorevanja,
prebudi se v širini step,
med gorskimi razpokami in šumom mest!

Obsveti svojo bol, ki je nikdar ne najdeš
ne obišeš, ker se venomer le vračaš, od sklenjenih rok
do nezaupanja, od strašenja noči do petrolejke,
ki zabrl v pretesni kleti, kjer sem
razcefrana lovka, vklenjena v srce meduze.

Vrzi spet priklicane, toplejše sunke,
odvrzi čas, zareze sonca in nespečnost,
potopi se med veje in poletavanje ptic,
z roso se stresi v šoto, pronicni navzdol,
razpri se v predero in za sekunde daleč
v negotovost, v morebitno plivkanje mesečine
in v sence izoglenelih drevakov!